

Raport științific

privind implementarea proiectului în perioada septembrie – decembrie 2020

În perioada 01.09 – 31.12.2020 s-au desfășurat activitățile aferente primelor patru luni de implementare în cadrul proiectului intitulat *Crescând națiunea: Inițiative instituționale și informale pentru bunăstarea orfanilor din Transilvania în perioada dualistă* (PN-III-P-1.1.-TE-2019-0472). Acestea au antrenat întreaga echipă a proiectului, constând, pe lângă directorul de proiect, dintr-un cercetător experimentat, doi cercetători postdoctorali, și doi doctoranzi. Activitățile întreprinse au avut în vedere atât cercetare fundamentală cât și diseminarea rezultatelor cercetării în mediul academic și online.

A. Activități de cercetare fundamentală

În conformitate cu planul de realizare a proiectului, au fost urmărite cele două activități din cadrul primului obiectivului prevăzut în Etapa 1, care a vizat urmărirea dezvoltării cadrului legislativ cu privire la îngrijirea și bunăstarea orfanilor în perioada dualistă. Astfel, s-au identificat și extras inițiativele legislative relevante cu privire la îngrijirea și bunăstarea orfanilor în perioada dualistă pe baza gazetelor oficiale ale parlamentului maghiar și a colecțiilor de legi care au fost votate (A1.1) precum și inițiativele legislative relevante cu privire la fondarea unui sistem de Sedrii orfanale la nivel de comitate și a unui sistem de instituții care să supervizeze administrarea averii orfanilor (A 1.2). Pentru ambele activități s-au folosit sursele primare disponibile online și, acolo unde s-a impus, acestea au fost completate cu surse primare cercetate în cadrul Bibliotecii Central Universitare „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca (BCU Cluj-Napoca). Atât aceste inițiative legislative cât și dezbaterile pe care acestea le-au provocat în cadrul Parlamentului vor reprezenta puncte cheie de pornire pentru studii viitoare.

S-a demarat de asemenea prima activitate din cadrul obiectivului al 2-lea, care vizează cartografierea cadrelor instituționale și a inițiativelor neinstituționale (grassroots) cu privire la îngrijirea și bunăstarea orfanilor din perioada dualistă în Transilvania. Astfel, s-a început cartografierea rețelei de instituții de stat și confesionale pentru îngrijirea și bunăstarea orfanilor cu accent pe medii cu tradiții politice și organizatorice diferite, care cuprindeau diferite mozaice etnice și confesionale (A.1.3). În acest sens au fost culese informații de natură arhivistică referitoare la rețelele Bisericii Române Greco-Catolice, dar și la cele de la nivelul primăriilor unor orașe transilvănene (Bistrița, Năsăud, Aiud, Sebeș etc.). Această activitate se va continua și în etapa următoare.

B. Diseminarea rezultatelor cercetării

Urmărindu-se diseminarea continuă a rezultatelor cercetării, s-a construit un website al proiectului (<http://nation-building-transylvania.ro/>), care include o secțiune de blog în engleză care conține impresii din procesul de cercetare (mai ales din cadrul cercetării de arhivă), precum și scurte note despre chestiuni metodologice cu relevanță pentru domeniul mai larg al istoriei sociale și pentru istoria Europei Central-Estice și de Sud-Est. De asemenea, s-a creat un cont de Twitter al proiectului (https://twitter.com/nation_raising), prin care vor fi circulate toate update-urile referitoare la proiect. Actualizarea site-ului proiectului cât și a contului de Twitter vor fi continuate și în etapa următoare.

S-a diseminat de asemenea un Call for Papers adresat cercetătorilor care se ocupă de tematica proiectului pentru a trimite studii spre a fi incluse într-un special issue despre experiența orfanilor în secolele XVIII-XX în spațiul Central și Sud-Est European, în cadrul periodicului *Romanian Journal of Population Studies* (ERIH+). Acesta a fost circulat atât pe email, cât și diseminat pe site-ul proiectului, al Centrului de Studiere a Populației, și pe platforma online H-Net.

C. Stagii de cercetare arhivistică

De-a lungul celor patru luni de desfășurarea a proiectului, membrii acestuia au desfășurat activități de cercetare arhivistică:

Oana Sorescu-Iudean și Ovidiu Iudean la Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Bistrița-Năsăud, având ca obiectiv cercetarea fondurilor: *Sedria generală a districtului românesc autonom al Năsăudului, Sedria orfanală a județului Năsăud, Primăria Orașului Bistrița – Acte de tutelă. Dosarele minorilor.*

Oana Sorescu-Iudean și Luminița Dumănescu la Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Alba, având ca obiectiv cercetarea fondurilor: *Primăria Orașului Sebeș - Sedria orfanală a orașului Sebeș – Acte înregistrate și registre evidență, Primăria Aiud (evidența orfanilor, cauze tutelare etc.).*

Activitatea de cercetare arhivistică a fost parțial limitată ca urmare a faptului că o mare parte a serviciilor județene ale Arhivelor Naționale au sistat activitatea cu publicul în luna octombrie sau noiembrie, ca urmare a pandemiei de SARS-Cov2. În ciuda acestui fapt, activitățile prevăzute în planul de cercetare aferente etapei 1 au putut fi realizate pe deplin. Cercetarea arhivistică a fost completată prin activitatea de documentare desfășurată de Edina Gál și Nicoleta Hegedűs în cadrul BCU Cluj-Napoca.

D. Livrabile

Având în vedere perioada de doar patru luni de la implementarea proiectului, principalele livrabile sunt reprezentate de participări la conferințe internaționale, înscrieri la evenimente științifice internaționale care urmează să se desfășoare anul viitor și diseminare în on-line prin intermediul site-ului proiectului și a contului de Twitter.

a) Participări la conferințe:

- Edina Gál, „A kolozsvári állami gyermekmenhely átvétele az első világháború után” [The Takeover of The Cluj Children’s Asylum after the First World War], în cadrul conferinței *Változó világ – változó Erdély. V. Erdélyi Történelemtudományi Doktorandusz Konferencia* [Changing World – Changing Transylvania: The 5th Transylvanian PhD Conference in History]. Oradea, 18–19 Septembrie 2020
- Edina Gál, „Orphaned, abandoned, denationalized: The takeover of the State Children’s Asylums after 1918”, în cadrul *Beyond Trianon? Exit from the War in Danubian Europe 1918–1924*. Budapest, 29–31 Octombrie 2020

b) Lucrări propuse la conferințe internaționale care se vor desfășura anul viitor:

- Ovidiu Emil Iudean, „«Each Orphan Raised into A Romanian of Integrity is Worth More than Thousands of Crowns in the Bank!» Supporting the Secondary Education of Romanian Orphans in Dualist Hungary”, în cadrul 2021 Convention of Association for the Study of Nationalities, New York, 6-8 Mai 2021 (on-line)

c) Call for Papers pentru un Special Issue al *Romanian Journal for Populations Studies*

E. Concluzii

Obiectivele și activitățile asumate de echipa de cercetare în planul de realizări ale proiectului au fost îndeplinite întocmai, așa după cum reiese din informațiile prezentate anterior. În finalul perioadei aferente prezentului raport, echipa de cercetare a suferit o modificare datorată retragerii din proiect a dr. Andreea Dăncilă-Ineoan, care începând cu luna decembrie a intrat în concediu prenatal. În urma acordului obținut din partea UEFISCDI, atribuțiile au fost preluate de către drd. Oana Sorescu-Iudean. Această modificare nu a afectat capacitatea echipei de a realiza activitățile prevăzute și de a îndeplini obiectivele propuse.

Cluj-Napoca, 18.11.2020

Director de proiect,
Dr. Ovidiu Emil Iudean

